

פרסום שם חוטא

מתי התורה מפרסמת שמו של חוטא ומתי לא? אלו כללים ניתן ללמוד מכך:

פנחס "...שהיו השבטין מבזין אותו, הראיתם בן פוטי זה שפיטם אבי אמו עגלים לע"ז... שהם כווננו לשבח... כי אפילו בן פוטי... הגיע למדרגה זו של מסירות נפש" (קדושת ציון באבוב קפט)

זמרי בן סלוא בסוף פרשת בלק מסופר המעשה בעילום שם ורק בתחילת פרשת פנחס (במדבר כה יד) מתגלה שמו. מדוע מסופר שמו, ומדוע רק עתה?
האזה"ח הק' השואל זאת (וכן שואל הערבי-נחל פנחס דרוש ב) ומשיב "הנה האדון ב"ה אינו חפץ לזלזל אפילו ברשעים ולפרסם מי בעל דברים המתועבים... והזכרת שמו ומעמדו הוא לתועלת להבין שבח מעשה פנחס... כי היה חשוב ומעולה בישראל ועם כל זה לא נרתע צדיק זה מעשות בו מעשה הנפלא" (לכאורה היה מספיק לומר נשיא בית אב לשמעוני מבלי להזכיר שמו).
בנוסף לכך משיב האזה"ח הק' שבסוף בלק לא הוזכר שמו "לפי שעדין לא עשה מעשה אלא חשב לעשות, וכל עוד שלא עשה לא תבזהו התורה להזכיר שמו, ואח"כ שכבר עשה מעשה פרסם ה' שמו כי מצוה לפרסם הרשעים" (במדבר יד' כה)

דתן ואבירם בפרוט המשפחות בפרשת פנחס כתוב "ובני אליאב נמואל ודתן ואבירם, הוא דתן ואבירם קריאי העדה אשר הצו על משה ועל אהרן בעדת קורח בהצותם על ה', ותפתח הארץ את פיה ותבלע אתם ואת קורח במות העדה באכול האש את חמשים ומאתים איש ויהיו לנס" (במדבר כו ט-י)

מדוע הזכירה התורה שוב את כל פרטי חטא קורח ועדתו הידועים לנו מפרשת קורח?
האזה"ח הק' שואל זאת וכותב שהדברים נכתבו כיון שיש בכך **לימוד זכות** לקורח ומאתים וחמשים מקטירי הקטורת "הנה היו סיבה לכל מעשה קורח, כי יחפוץ ה' לפרסם הרשעים שהם סיבה לרשע הנעשה... שהם המחטיאים העדה הנועדת, ואפשר שגם קורח הם החטיאוהו... ויש בזה לימוד זכות על קורח ועל הר"ן איש... כאן בא ה' לקבוע העון בדתן ואבירם ולהקל מעל קורח" (לכאורה ניתן היה לומר בדרך זו, שבאים לומר שנמואל אחיהם לא היה בחטא)

ער ואונן לא כתבה התורה מדוע מתו.

נדב ואביהו מוזכר חטאם "בד' מקומות מזכיר מיתתן של בני אהרן ומזכיר סרחונם, וכל-כך למה, להודיעך שלא היה בידן אלא עוון זה בלבד" (פסיקתא דרב כהנא פיסקא כו 387)

המקושש בעילום שם, (וראה שבת צו. וברש"י שם שגז"ש כמפורש ובי"ב יש נוחלין במהרש"א ח"א)

משה ואהרן "...בכ"מ שכי' מיתתם כתב סרחונם לפי שנגזרה גזרה על דור המדבר למות במדבר בעון שלא האמינו, לכך בקש משה שיכתב סרחונו שלא יאמרו אף הוא מן הממרים היה, (יומא פ) משל לשתי נשים שלוקות בב"ד אחת קלקלה ואחת אכלה פגי שביעית וכוי אף כאן בכ"מ שהזכיר מיתתן הזכיר סרחונם להודיע שלא היתה בהם אלא זו בלבד" (רש"י במדבר כו יג, וראה ספרי פנחס קלו "על אשר מריתם")